

www.ketab.ir

سروشنامه	صیادی، مصیب، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	دحیه کلبی انصاری تمثیل فرشته وحی (جبرئیل) / مصیب صیادی.
مشخصات نشر :	قم: دارالفکر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۳۳ ص.
شابک :	۹۷۸۶۰۰۲۷۰۲۸۴۵ - ۲۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	دحیه کلبی، - ۵۴۵ق.
موضوع	آرامگاه دحیه کلبی (داراب، فارس) -- تاریخ
موضوع	آرامگاه ها -- ایران -- شیراز
موضوع	Tombs -- Iran -- Shiraz
رده بندی کنگره	DSR۲۰۷۴:
رده بندی دیویی	۹۵۵/۶۳۴۲:
شمار کتابشناسی ملی	۵۹۰۱۵۸۲:

انتشارات دارالفکر

تأسیس ۱۳۳۶

مؤسس: مرحوم حضرت حجة الاسلام والمسلمین
آقای حاج محمد عبدالعزیز مولانا (ره)

دَحِیَه کَلبِی اَنصاری تَمثیل فرشته وحی (جبرئیل)

مؤلف: مصیب صیادی

طراحی و صفحه آرایی: سیدحسین حسینی

ناشر: انتشارات دارالفکر

چاپخانه: مجتمع چاپ و صحافی مولانا - قم

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

شابک: ۵-۲۸۴-۲۷۰-۶۰۰-۹۷۸ - 5-284-270-600-978 ISBN

دفتر مرکزی: قم خیابان معلم، مجتمع ناشران پلاک ۳۶

تلفن: ۳۷۷۴۳۵۴۴-۳۷۷۳۳۶۴۵ فاکس: ۳۷۷۳۸۸۱۴

دفتر تهران: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری،

روبه روی اداره پست، پلاک ۱۲۴ واحدیک تلفن: ۰۸۹۲۷-۶۶۴۰۹۳۵۲ - ۶۶۴۰۹۳۵۲

وحیہ کلبی انصاری
تمثیل فرشتہ وحی (جبرئیل)

تالیف:

مصیب صیادی

۹..... مقدمه

۱۱..... بخش گفتار

فصل اول: معرفی شهرستان داراب / ۱۳

۱۵..... بخش اول: پیشینه تاریخی

۲۰..... بخش دوم: وضعیت فرهنگی و اجتماعی

۲۳..... بخش سوم: موقعیت جغرافیایی و جاذبه‌های تفریحی

۲۷..... بخش چهارم: آثار باستانی و جاذبه‌های گردشگری

فصل دوم: سیری در زندگانی دحیه کلبی انصاری / ۴۳

۴۵..... بخش اول: اصل و نسب دحیه

۵۴..... بخش دوم: دحیه در حوادث تاریخ اسلام

فصل سوم: تمثیل فرشته وحی (جبرئیل) به شکل دحیه کلبی / ۶۱

۶۵..... بخش اول: اقسام وحی بر پیامبر ﷺ در قرآن کریم

۶۹..... بخش دوم: کیفیت تمثیل فرشته وحی (جبرئیل) به شکل دحیه کلبی

۷۳..... بخش سوم: بررسی تمثیل فرشته در هیبت دحیه در برخی کتب تفسیری و روایی

فصل چهارم: وفات و محل دفن دحیه/ ۸۳

فصل پنجم: پیشینه تاریخی آرامگاه دحیه کلبی در داراب فارس/ ۹۵

- بخش اول: دارابگرد در متون جغرافیایی و تاریخی ۹۷
- بخش دوم: آرامگاه دحیه در سال ۸۳۶ هـ ق ۱۰۴
- بخش سوم: دره صفویه ۱۰۷
- بخش چهارم: آرامگاه دحیه در دوره قاجاریه ۱۰۹
- بخش پنجم: وسایع تاریخی ۱۲۱۱ هـ ق ۱۱۰
- بخش ششم: آرامگاه دحیه در دوره پهلوی ۱۱۶
- بخش هفتم: بانی احداث آرامگاه جدید دحیه ۱۱۷
- فهرست منابع ۱۲۵

مقدمه

وجود آرامگاه‌های متعدد بزرگان تشیع در ایران، بررسی موضوعی این افراد و مکان‌ها توسط پژوهشگران حوزه مطالعات مذهبی و تاریخی را ضروری می‌سازد، این آثار را می‌توان از جنبه‌های مختلف شخصیتی، نسب‌شناسی، تاریخچه احداث بنا، اوضاع سیاسی و مذهبی ایران در دوره‌های مختلف بررسی کرد. دحیه کلبی انصاری، صحابی جلیل‌القدر پیامبر اسلام ﷺ، از بزرگان انصار و یکی از پیروگامان مسلمانان در آغاز بعثت بود، او چهره‌ای زیبا داشت و جبرئیل علیه السلام به شکل و شمایل او تمثل می‌یافت و وحی الهی را به پیامبر صلی الله علیه و آله می‌رساند. در بند ۴ صلح‌نامه امام حسن علیه السلام و معاویه، خراج دارابگرد (داراب فارس فعلی) به اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله اختصاص یافت و دحیه به عنوان نماینده امام حسن مجتبی علیه السلام به داراب مهاجرت و بعد از جمع‌آوری خراج و در بازگشت در ۷ کیلومتری داراب شهید و به خاک سپرده شدند. با بررسی و نقد اخبار مندرج در متون تاریخی، شواهد معماری و باستان‌شناسی، همچنین دقت در متن سنگ قبرهای مکشوف در ادوار مختلف و وقف‌نامه‌های موجود، می‌توان نتیجه گرفت که تاریخچه بنای آرامگاه دحیه کلبی به عنوان صحابی مدفون در داراب به ۹۰۰ سال پیش (قرن پنجم هـ.ق) می‌رسد، هرچند به استناد شواهد مکتوب و آثار به‌دست آمده،

تاریخچہ ۶۰۰ سالہ برای آرامگاه دحیہ در این شهر وجود دارد و در نہایت می توان نقش این صحابی و بنای آرامگاه او را در پایداری و تاب آوری فرهنگ تشیع در ادوار مختلف تاریخی در این شہر بہ دست آورد.

پیش‌گفتار

پس از بعثت نبی مکرم اسلام و فتح ایران به دست مسلمانان، مردم موحد و یکتاپرست این خطه از جنوب غرب آسیا با همان روح خداجویانه و حقیقت طلب خود تمایل و گرایش خاصی به اهل بیت پیامبر ﷺ پیدا کردند؛ زیرا مردم این مرز و بوم از ابتدا، از روی آگاهی و شناخت، اسلام را پذیرفتند و توصیه‌های نبی گرامی اسلام ﷺ را در تمسک به ثقلین (قرآن و عترت) به جان و دل پذیرفتند. ایرانیان در عمل به این وصیت و پاسداشت حرمت قرآن کریم و اهل بیت پیامبر ﷺ بیشترین سهم را داشته و از سایر اقوام و ملت‌ها پیشی گرفتند.

ارادت و علاقه مردم این سرزمین به خاندان نبوت، ریشه در جان این مردم دارد، به طوری که جمع کثیری از مفسران بزرگ قرآن کریم مانند طبری، فخر رازی، طبرسی و دانشمندان علوم قرآنی، ادبی، بلاغی و...، چه شیعه و چه سنی، ایرانی بوده‌اند. در موضوع عترت پیامبر اکرم ﷺ نیز ایرانیان با تحقیقات وسیع و تألیفات فراوان در معرفی اهل بیت عصمت و طهارت ﷺ و بهره‌گیری از دریای بیکران کوثر، گوی سبقت را از دیگران ربوده‌اند.

استان فارس و شهر شیراز با میزبانی از فرزندان و نوادگان رسول خدا ﷺ در این بین جایگاه بسزایی دارند. این علاقه و محبت به صورت دو طرفه و متقابل از دیرباز وجود داشته و دارد و شیراز را به جایگاه سومین حرم

اهلبیت علیهم السلام در ایران و بعد از شهرهای مقدس مشهد و قم رسانیده است. نه تنها شیراز بلکه شهرستان‌های این استان پهناور هر کدام با تعلق خاطر ویژه به ساحت یکی از معصومین علیهم السلام، نام آن عزیز را به عنوان پسوند شهر و دیار خود یدک می‌کشد. به عنوان مثال شهرستان داراب گوشه‌ای از این سرزمین بار برکت است که با انتصاب به امام حسن مجتبی علیه السلام در میان شهرهای ایران می‌درخشد.

بی شک، پژوهش در مورد امامزادگان و صحابه، هرگاه از سر معرفت و توأم با بصیرت و آگاهی باشد، نشانگر تجدید پیمان با اهل بیت علیهم السلام، شناخت و معرفی بیشتر اهداف ائمه علیهم السلام، استمرار و گسترش آیین عدالت‌پرور اسلام و تشیع می‌باشد.

در این کتاب سعی نمودیم با آراکوی و بررسی اخبار مندرج در متون و منابع دینی، قرآنی، تاریخی و همچنین بررسی شواهد معماری، اطلاعاتی در مورد شخصیت دحیه کلبی و تاریخچه آرامگاه ایشان در شهر داراب ارائه نماییم.

مصیب صیادی

قم - پاییز ۱۳۹۸